OĞUZ OYAN

ÖFKENİN PATLAMASI

İktidarla en fazla işi olan sermaye kesimleri, velinimetlerine en fazlasını sunmak için yarışıyor. Cumartesi akşamı Başbakan için özel bir medya seansı ayarlayan kanal ve ortakları bir adım öne geçiyor. Teke Tek'in çanak soruları bile cehaletin, sorumsuzluğun, otoriterleşmenin dışa vurumunu engelleyemiyor. Erdoğan, geri adım atmanın demokrasinin icaplarından olduğunu, İdare Mahkemesi'nin yürütmeyi durdurma kararının bu konjonktürde kendisi için bir cansimidi olduğunu dahi algılayamıyor.

Bu görüşmenin pek önemsenmediği için kullanılmayan bölümlerinde, Başbakan neyi eksik, neyi yetersiz yaptık da bu tepkiler var diye kendi kendine soruyor ve yanıtlıyor: 81 İle üniversite yaptık, Boğaz'a 3. köprüyü yapıyoruz, 3. havalimanını yapacağız vs… Anlamaktan aciz görünüyor. Neyi yapmadığına değil, neyi nasıl yaptığına tepki olduğunu anlayamıyor. Üniversitelerin tarikat medreselerine dönüştürülmesine, İstanbul'un su havzaları ve ormanları için bir felaket veya kendi eski görüşüne göre bir cinayet olacak olan 3. köprünün yapımına, eskiyle hesaplaşmak adına İstanbul'un ender parklarından birine el konularak yerine çakma bir Topçu Kışlası dikilmesine, ezcümle her şeyin ranta feda edilmesine ve toplumun duyarlılıklarının hiçe sayılmasına tepki gösterildiğini kavrayamıyor. Düşük birikim ve yüksek kibir sentezi buna engel oluyor.

Başlangıçtan sonrası için, bütün ülkeye yayılan direnişi açıklamak için bu kadarı kuşkusuz yeterli değil. Artık herkes üzerinde birleşti: Bu, bir birikimin patlaması. Bu, toplumun taleplerine kulak vermek yerine polis ve yargı şiddeti uygulayan, emperyalizmle işbirliği halinde polis ve yargıyı kendi aydınlarına ve ordusuna karşı bir silah olarak kullanan bir iktidar tarzına karşı. Bu, Suriye'de selefi teröristlere destek vererek ülkeyi yeni bir terör batağına sokan Osmanlıcı tahayyüllere karşı. Bu, Alevilerin duyarlılıklarıyla alay eden, onları yok sayan saygısızlıklara karşı. Bu, her türlü ahlaki değeri aşındırarak rant ve talan düzenini sınır tanımaz bir noktaya getiren, buna karşılık dinbaz bir toplum mühendisliğinin ahlak polisliğine soyunan bir ikiyüzlülüğe karşı. Bu, büyük sermayenin medyasının iktidarın medyasına dönüşmesine karşı.

Bu, havuç sopa ilişkileriyle de olsa tam bir sermaye iktidarına dönüşen, emek karşıtı iktidar modeline karşı. Geçmiş ve bugünün ötesinde, iktidarın toplumun önüne koyduğu gelecek projesine karşı. Cumhuriyeti yıkarak kendi rejimini inşa etmeye yönelen ve bunu diktatörce topluma dayatan anlayışa karşı.

Bu nedenler çoğaltılabilir. Bunların tümü nedeniyle direnenler olduğu gibi, kendisi için önemli gördükleri üzerinden direnenler de var. Öfke selinin odağında Erdoğan'ın olması bu toplumsal başkaldırının en ortak paydası. Toplumun bir bölümü açısından Başbakan bir nefret nesnesine dönüşmüş durumda. Bu, Erdoğan'ın hem kişi hem de parti düzleminde gelecek planlarını etkileyecek önemde. Dolayısıyla, yeni bir siyasi durumun oluşumu anlamında. Öfkenin dinmek bilmemesi, artık iktidar bloğunun her istediğini topluma dayatamayacağını gösteriyor. İktidarın otoriter bir dinci rejim inşasında direnmesi halinde, bunun bir iç savaş olasılığını dahi göze almak anlamına geleceğini gösteriyor. Kitleler, siyasetin önüne geçiyor.

Bu gelişmeler iktidar bloğunun parçalanma sürecinin de hızlanacağını gösteriyor. Şimdiye kadar Erdoğan AKP'yi taşırken, şimdi artık AKP'nin Erdoğan'ı taşımasının zorlaşacağı bir döneme giriliyor. Milli görüş kökenlerini merkez sağı da kucaklayan bir gelişim çizgisine taşıyan siyasal formasyonun, yeniden radikal dinci kökenlerine doğru bir daralma içine girebileceği artık daha fazla olasılık taşıyor.

Başkanlık rejiminde direnmenin, sadece BDP ile Anayasa yapmanın çıkmaz sokak olduğunu artık Erdoğan bile görüyor. Ülkede demokrasiden hızla uzaklaşılırken, Kürt meselesinde demokratik bir çözüm olabileceğine iman edenlerin şimdi iki kere düşünmesi gerekiyor.

Ama her şeyini AKP iktidarının devamı ve Ortadoğu'da güçlenmesi üzerine kurgulayan, kaderini iktidarın gerici toplum projeleriyle ve emperyalizmin Ortadoğu projeleriyle işbirliğine bağlayan, iktidarı zayıflatan toplumsal direnişler yüzünden "olumlu" konjonktürün elinden kaçacağı telaşı ve hırçınlığıyla, gerici iktidara ve onun zorbalıklarına karşı toplumun/gençliğin başkaldırışını "ırkçı, faşist, ulusalcı" nitelemeleriyle yaftalayabilen bir BDP liderliği, sağlıklı refleksler gösteremeyeceğini; tek meseleli bir etnik milliyetçi hareketten bir Türkiye partisine dönüşemeyeceğini bir kez daha göstermiş oluyor. Çok yazık.